

Nota Reserves en Voorzieningen Zandvoort 2023

1. Inleiding

Voor u ligt de geactualiseerde Nota Reserves en voorzieningen 2023. De voorgaande nota reserves en voorzieningen is van 2018. Periodiek wordt de nota geactualiseerd. Hiermee wordt invulling gegeven aan hetgeen in de financiële verordening is geregeld:

Artikel 10: "Het college biedt de raad periodiek een nota Reserves en voorzieningen aan. De raad stelt de nota vast. De nota behandelt de vorming en besteding van de reserves"

De nota dient een tweeledig doel:

- Het beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen op een rij zetten en waar nodig herijken;
- Beschrijven en overzicht bieden van alle bestaande reserves en waar nodig een voorstel doen voor instellen, opheffen of aanpassen ervan.

De spelregels die gelden voor reserves en voorzieningen vloeien voort uit de landelijke regels die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Ten opzichte van de vorige nota zijn er op dit punt nauwelijks beleidsaanpassingen geweest. Het aantal wijzigingsvoorstellen voor bestaande reserves is beperkt. De meeste wijzigingen met betrekking tot reserves (instellen, opheffen of wijziging) worden in de reguliere P&C documenten als besluit voorgelegd. Het accent ligt derhalve op een actuele en transparante weergave van de bestaande gemeentelijke reserves. Dat geldt zowel voor wat betreft de te hanteren spelregels als ook voor wat betreft specifieke reserves.

De wijzigingen opgenomen in deze nota zijn de volgende:

In te stellen nieuwe reserves:

- De Egalisatiereserve;
- de reserve Budgetoverheveling;
- de reserve Wonen

Op te heffen reserve:

- De reserve Wachtgeld bestuurders naar Algemene reserve;
- de reserve Outplacement wethouders naar Algemene reserve;
- de reserve Compensatie dividend Eneco naar Algemene reserve (hierdoor ontstaat een nadeel op de meerjarenraming, echter telt deze dekking niet als structurele dekking);
- de reserve Coronafonds naar budgetoverhevelingen voor wat betreft de posten m.b.t. 2023 en 2024, het restant naar de Algemene reserve;
- de bestemmingsreserve LDC naar reserve Budgetoverheveling;

Daarnaast wordt voorgesteld:

- Alleen de Algemene reserve en de Egalisatiereserve maken deel uit van de weerstandscapaciteit (voorheen werden ook de post onvoorzien en de onbenutte belastingcapaciteit erbij betrokken);
- geen maximum meer in te stellen voor de algemene reserve;
- de naam van de egalisatievoorziening Reinigingsheffingen aan te passen in de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing;
- dat de reserve SIA zijn functie behoudt als reserve om projecten te realiseren die passen binnen de ambities van Zandvoort, maar dat deze niet langer wordt ingezet als egalisatiereserve voor de grondexploitaties en grondverkoop;
- de ratio weerstandsvermogen dient minimaal ruim voldoende (1,4) te zijn (toelichting paragraaf 3.2).

De nieuwe reserves zijn bedoeld om duidelijker onderscheid te maken in reserves waar een bestemming onder ligt en waar de ruimte zit. De Algemene reserve is een buffer om grote risico's op te vangen.

Deze wordt dus niet meer als eerste aangesproken bij tegenvallers. Daarvoor wordt de nieuwe Egalisatiereserve voortaan gebruikt. De Egalisatiereserve kan door de raad worden ingezet om voor- en nadelen die gedurende het jaar ontstaan op te vangen, en om het jaarrekeningresultaat aan toe te voegen of te onttrekken. Ook kan deze reserve (bij een voordelig saldo) ingezet worden als incidentele dekkingsmiddel om bijvoorbeeld nieuwe projecten te kunnen starten of te realiseren. Indien besloten wordt om een gedeelte van de Egalisatiereserve in te zetten voor een bepaald doel, wordt het bedrag uit de Egalisatiereserve gehaald en toegevoegd aan een specifieke reserve en/of verwerkt in de exploitatie. Dit beperkt de schommelingen in de Algemene reserve en biedt duidelijkheid in de ruimte (in de Egalisatiereserve).

De reserve budgetoverheveling wordt ingezet voor incidentele budgetten die over meerdere jaren lopen. Een voorbeeld hiervan zijn de budgetoverhevelingen, maar ook bijvoorbeeld posten zoals het Coronafonds, waarbij onder andere middelen van het Rijk werden ingezet. De reserve Wonen wordt ingesteld om de middelen voor wonen in beeld te houden. Dit betreffen bijvoorbeeld de door de raad reeds beschikbaar gestelde bedragen (voorheen vanuit de reserve SIA) voor het realiseren van (sociale) woningbouw en de bedragen van derden vanuit de compensatieregeling sociale huurwoningen bij kleine projecten.

De reserve Wachtgeld bestuurders werd als een soort spaarpot gebruikt in geval een bestuurder recht heeft op wachtgeld. Dit is onnodig, gezien de Egalisatiereserve en Algemene reserve aanwezig zijn in geval van onvoorziene uitgaven. In het geval dat een bestuurder recht op wachtgeld heeft, moet hiervoor verplicht een voorziening getroffen worden. Dit gaat net als andere nadelen ten laste van het resultaat (en bij een nadelig saldo in eerste instantie ten laste van de nieuwe Egalisatiereserve). De reserve Outplacement wethouders is gering van formaat en reeds een aantal jaren niet ingezet. De jaarlijkse dotatie bedraagt slechts € 5.000. Indien nodig kan er een beroep worden gedaan op de nieuwe Egalisatiereserve.

Met het opheffen van deze reserves en de reserve LDC en de reserve Coronafonds wordt het aantal reserves beperkt gehouden.

De opbouw van de nota is als volgt:

- In hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste begrippen en landelijke spelregels met betrekking tot reserves en voorzieningen omschreven;
- De specifiek voor Zandvoort geldende beleidsuitgangspunten voor de reserves en voorzieningen zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3; De hoofdstukken 2 en 3 vormen het kader dat de komende jaren wordt gehanteerd voor reserves en voorzieningen.
- Hoofdstuk 4 wordt het effect van keuzes in besteding reserves en voorzieningen op de financiële positie toegelicht. Hoofdstuk 5 en 6 van deze nota bevatten een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen. Juist omdat dit per definitie een momentopname is, behoort deze informatie niet tot het beleidskader. De diverse reserves worden in dit hoofdstuk uitgebreid toegelicht op onder meer doel, besteding, maximale omvang en duur. In het overzicht zijn de standen opgenomen per 31 december 2022 op basis van het concept jaarverslag 2022.

2. Begrippenkader en wettelijke spelregels

In dit hoofdstuk worden de definities en kenmerken van de reserves en voorzieningen nader beschreven. De verslaggevingsvoorschriften en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), vormen hiervoor de basis. Ten opzichte van de vorige nota uit 2018 zijn er geen inhoudelijke wijzigingen.

2.1 Reserves

De reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij te besteden zijn.

In artikel 43, lid 1 van het BBV worden de reserves onderscheiden naar:

- a) de algemene reserve;
- b) de bestemmingsreserves

De algemene reserve heeft een permanent karakter en vormt het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. De algemene reserve functioneert als buffer voor financiële tegenvallers en onvoorziene risico's en is dan ook een belangrijk onderdeel van het weerstandsvermogen. Daarnaast kan de algemene reserve ingezet worden om de gemeentelijke financiën stabiel te houden, door schommelingen op te vangen.

In artikel 43, lid 2 van het BBV wordt een bestemmingsreserve gedefinieerd als een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Een bestemmingsreserve is te besteden aan het doel waarvoor deze door de raad is ingesteld. De bestemming kan door de raad worden aangepast.

2.1.1 De functies van reserves

Bij de reserves zijn de volgende functies te onderscheiden:

Bufferfunctie

De algemene reserves hebben een bufferfunctie en dienen om bepaalde (onvoorziene) risico's en exploitatietekorten op te kunnen vangen. Verder worden schommelingen in de exploitatie geabsorbeerd: tekorten en overschotten in de exploitatie komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene

reserve. Hierdoor is het mogelijk noodzakelijke aanpassingsprocessen geleidelijk en dus niet schoksgewijs te laten verlopen en onverwachte tegenvallers op te vangen. Reserves met een bufferfunctie maken onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Het aanspreken van de algemene reserve verlaagt de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen dat de relatie weergeeft tussen de gekwantificeerde risico's en het vermogen om deze risico's op te vangen. Voor een beschrijving van de relatie tussen het weerstandsvermogen en de algemene reserve wordt verwezen naar [paragraaf 3.2 Relatie algemene reserve en weerstandsvermogen](#).

Egalisatiefunctie

Reserves kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Extreme pieken en dalen in de exploitatiebegroting kunnen zo worden vermeden. Zo ook kunnen ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht door middel van een egalisatiereserve worden opgevangen.

Financieringsfunctie

Reserves kunnen worden gebruikt als eigen financieringsmiddel, omdat ze onderdeel uitmaken van het totale vermogen van de gemeente. Binnen de gemeente kan het vermogen worden aangewend als intern financieringsmiddel. Door reserves in te zetten kan het beroep op overige financieringsbronnen (van derden) worden beperkt. Van belang is hierbij de met ingang van 1 januari 2001 in werking getreden Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet beoogt een solide financieringswijze van de decentrale overheden te bevorderen en schommelingen van rentelasten zo veel mogelijk te beperken. De financiering van kapitaaluitgaven kan onder meer door gebruik te maken van de eigen reserves (en voorzieningen) als financieringsmiddel (interne financiering), door het aantrekken van vaste geldleningen (vaste financiering) en kasgeld voor zover dat valt binnen de kasgeldlimiet. Bij gebruik van reserves (eigen vermogen) en voorzieningen (vreemd vermogen) hoeft geen beroep te worden gedaan op de geld- en kapitaalmarkt. Het gebruiken als intern financieringsmiddel wordt aangeduid met de financieringsfunctie. Door gebruik te maken van reserves als intern financieringsmiddel hoeft minder rente betaald te worden. De keuze om al dan niet rente toe te rekenen aan reserves wordt toegelicht in [paragraaf 3.3 Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen](#).

Bestedingsfunctie

De gemeente kan besluiten te sparen voor toekomstige uitgaven. Er is sprake van een bestedingsfunctie als een deel van het eigen vermogen wordt ingezet voor een bepaald doel en gebruikt wordt ter dekking van toekomstige lasten. Het inzetten van de bestedingsfunctie beïnvloedt de financiële positie van de gemeente en leidt tot een verlaging van de financieringsfunctie van de reserves.

2.1.2 Wettelijke regels voor bestemmingsreserves

De belangrijkste regels voor het omgaan met reserves en voorzieningen zijn al door de wetgever bepaald door het vaststellen van het BBV. De wetgever heeft bijvoorbeeld bepaald dat bestemmingsreserves niet negatief mogen zijn. Immers: negatieve bestemmingsreserves passen per definitie niet bij de aard en de beoogde betekenis van reserves: een 'spaarpot'. Substantiële negatieve reserves vertroebelen bovendien het inzicht in de financiële positie.

Deze reserves worden gevormd om binnen een bepaalde tijd een bepaald beleidsdoel te realiseren of voor egalisatie van ongewenste schommelingen van baten en lasten in een afgebakend deel van de begroting.

Het instellen, opheffen en doteren/onttrekken valt onder het budgetrecht van de raad. Dat krijgt concreet gestalte door de volgende werkafspraken waardoor de raad grip houdt:

Mutaties bestemmingsreserves

Een belangrijke wettelijke regel is dat stortingen en onttrekkingen aan reserves alleen zijn toegestaan wanneer deze zijn gedekt door een vóór 31 december van het verslagjaar genomen raadsbesluit dan wel wanneer door de raad een principebesluit is genomen om bepaalde (toekomstige) baten en/of lasten te muteren in een bepaalde reserve. Indien hier niet aan is voldaan is er sprake van een financiële onrechtmatigheid.

Voor alle stortingen en onttrekkingen is een voor 31 december van het verslagjaar genomen raadsbesluit nodig. Dit kan expliciet bij resultaatbestemming in het kader van de jaarrekening, maar ook vooraf bij de vaststelling van de begroting. Ook kan een afzonderlijk raadsbesluit genomen worden over een storting of onttrekking aan een reserve. In de jaarrekening kunnen toevoegingen en onttrekkingen worden verwerkt tot maximaal het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is geaccordeerd voor de specifieke bestemmingsreserve. Een uitzondering hierop vormen de raads(principe)besluiten waarbij geregeld is dat saldi altijd ten gunste of laste van een specifieke bestemmingsreserve komen.

Wijzigen doel of bestemming

Het principe van een bestemmingsreserve is, dat de gemeenteraad te allen tijde het doel of de bestemming kan wijzigen. Voor een dergelijke wijziging is dus altijd een raadsbesluit nodig.

Instellen/ opheffen bestemmingsreserve

Reserves worden ingesteld door de raad.

Wanneer het doel op basis waarvan een bestemmingsreserve is gevormd op enig moment vervalt, dan dient de reserve door middel van een raadsbesluit te worden opgeheven. De vrijkomende middelen worden ten gunste van de algemene reserve gebracht of ten gunste van de exploitatie.

Informatie over reserves

Het BBV eist dat per reserve jaarlijks in een overzicht inzicht wordt geboden in het verloop (stand begin jaar, toevoegingen/onttrekkingen en stand eind jaar). In de programmabegroting en de jaarrekening is een dergelijk overzicht standaard opgenomen.

2.2 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Er liggen verplichtingen voor de toekomst aan ten grondslag (verplichte bestedingsrichting). Om die reden is een voorziening niet vrij besteedbaar. Een voorziening is een apart gezet bedrag voor voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan het tijdstip van optreden en/of de omvang per balansdatum niet exact bekend zijn. De uitgave zal in de toekomst plaatsvinden maar hangt dus wel samen met de periode voorafgaande aan de balansdatum.

2.2.1 Verplichte vorming voorziening

Er is in een aantal gevallen sprake van een **verplichte vorming** van een voorziening in een jaar (in ieder geval per balansdatum dus per einde van het jaar):

1. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (artikel 44 lid 1a en 1b BBV);
2. Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35 eerste lid, onder b. (artikel 44 lid 1d BBV);
3. Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming is gebonden (artikel 44 lid 2 BBV).

Bij 1. gaat het om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden, zoals juridische claims in afwachting van een uitspraak van de rechter (artikel 44 lid 1a BBV), of om voorzieningen die een (beste) schatting betreffen van de lasten voortvloeiend uit risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering, zoals rechtsgedingen of reorganisaties (artikel 44 lid 1b BBV).

Bij 2. betreft het overschotten die zijn gerealiseerd op de exploitatie van bijvoorbeeld riolering of afvalstoffenheffing die het gevolg zijn van achterstand in de uitvoering van vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing (rioolheffing, afvalstoffenheffing) van de burger is geheven. Dergelijke overschotten kunnen niet ten gunste van de exploitatie c.q. algemene middelen worden gebracht, omdat dit geld is van de belastingbetaler wat de gemeente in de toekomst nog moet besteden aan vervangingsinvesteringen riolering. Deze bedragen moeten verplicht in de voorziening worden opgenomen. Op het moment dat de vervangingsinvestering daadwerkelijk wordt gedaan, moet het bedrag wat daarvoor is opgenomen in de voorziening (spaarcomponent vervangingsinvestering) in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag aan investeringen met een economisch nut. In Zandvoort wordt geen gebruik gemaakt van dergelijke voorzieningen.

Bij 3. betreft het bijvoorbeeld schenkingen van derden met een specifieke bestedingsverplichting, de van derden (niet-overheidslichamen) verkregen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren en de tariefegalisatie inzake heffingen van tarieven van derden met een restitutieplicht.

Het is niet toegestaan om voorzieningen te vormen voor:

- De gevolgen van toekomstige gebeurtenissen, die niet in causaal verband staan met de gemeentelijke bedrijfsvoering in het huidige jaar;
- Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume (denk aan vakantiegeld van de medewerkers).

2.2.2 Niet verplichte vorming voorziening

Verder is er nog sprake van een **niet verplichte**, dus facultatieve, voorziening. Dit betreft de voorziening ter egalisatie van kosten (artikel 44 lid 1c BBV).

Aan het vormen van deze voorziening zijn twee eisen gesteld, te weten:

1. er moet sprake zijn van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar;
2. de voorziening moet strekken tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Het gaat bij de laatste categorie over (toekomstige) lasten waar de gemeente niet 'onderuit' kan. Hierbij valt met name te denken aan het cyclisch (terugkerend) onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, waterwegen, riolering en gebouwen. Het vormen van een voorziening is in dit geval niet verplicht; er kan ook voor gekozen worden de ongelijkmatig gespreide lasten in de komende begrotingsjaren voor de te verwachten bedragen in de meerjarenraming op te nemen.

Voorzieningen die worden gevormd om de (groot) onderhoudslasten van een kapitaalgoed over een aantal jaren te egaliseren kunnen alleen worden ingesteld en gevoed op basis van een beheerplan van het desbetreffende kapitaalgoed. Dit beheerplan dient periodiek te worden geactualiseerd en financieel te zijn getoetst. De commissie BBV doet de aanbeveling om tenminste éénmaal in de vier jaar een integrale beleidsnota over het beleidskader onderhoud kapitaalgoederen door de raad te laten vaststellen en de hoofdlijnen daarvan jaarlijks op te nemen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Indien er geen (recent) beheerplan aanwezig is, is het vormen van een voorziening groot onderhoud dus niet toegestaan, maar kunnen de kosten van groot onderhoud wel door vrijval via resultaatbestemming vanuit een (daartoe gevormde) bestemmingsreserve worden gedekt.

2.2.3 Wettelijke regels voor voorzieningen

Ook voor voorzieningen geldt dat de regels zijn vastgelegd in het BBV.

Instellen voorziening

De hoogte van de voorziening heeft conform de wettelijke spelregels een directe relatie met het risico en/of met de toekomstige verplichting. Bij de voorzieningen dient het niveau in overeenstemming te zijn met het doel waarvoor ze zijn gevormd. Omdat voorzieningen een verplichtend karakter hebben, heeft de raad niets te kiezen (allocatiefunctie) bij het al dan niet instellen. Formeel dient de raad de betreffende lasten echter wel te autoriseren. Daarvoor gelden de normale budgetregels. Als het geautoriseerde lastenbedrag van het programma lopende het jaar wordt overschreden door een ontoereikende omvang van een voorziening, is daarvoor een door de raad vast te stellen begrotingswijziging nodig. Als het lastenbedrag van het programma niet wordt overschreden omdat er meevallers zijn op andere onderdelen van het programma, is er geen begrotingswijziging nodig tenzij er sprake is van een belangrijke beleidswijziging die politiek gevoelig wordt geacht.

Schattingsmethoden vormen voorziening

Het kan lastig zijn om precies te bepalen hoe hoog een voorziening moet zijn: het schattingselement speelt bij voorzieningen in het bijzonder een rol omdat deze naar hun aard een groot onzekerheids-element kennen. De best mogelijke schatting wordt gebruikt bij het vormen van de voorziening. Het kan zijn dat er meerdere schattingen mogelijk zijn. Als geen meest waarschijnlijke variant kan worden aangegeven, maar slechts een reeks van mogelijke uitkomsten dan wordt de voorziening gesteld op het gemiddelde van de reeks van mogelijke uitkomsten. Als iets echt niet in te schatten is dan kan ook geen voorziening worden gevormd. Dan past vermelding als niet in de balans opgenomen verplichting.

Mutaties voorzieningen

Voorzieningen dienen dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen daarom niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Als blijkt dat het noodzakelijk niveau anders wordt, wordt de omvang van de voorziening daarop afgestemd. Andere onttrekkingen dan voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld, zijn niet toegestaan.

Toevoegingen (stortingen) aan voorzieningen of het vormen van een nieuwe voorziening worden, conform de vastgestelde (meerjaren-)begroting als last bij de producten c.q. programma's opgenomen en door vaststelling van de programma's geautoriseerd.

Omdat voorzieningen zijn gevormd om onder meer toekomstige verplichtingen te kunnen waarborgen, is het van belang periodiek te beoordelen of het niveau van de voorziening op termijn de gewenste dekking zal bieden. Middels interne controle worden voorzieningen getoetst aan de vastgestelde criteria en beoordeeld op hun omvang. Ze moeten dekkend zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Opheffen voorziening

Een voorziening wordt opgeheven als een verplichting of een risico waarvoor een voorziening is ingesteld, is weggevallen. Aangezien opheffing van de voorziening in deze situatie verplicht is conform BBV, is voor het opheffen van de voorziening geen raadsbesluit nodig. Voor voorzieningen ter egalisatie

van kosten geldt dat deze na besluitvorming door de gemeenteraad worden opgeheven. Het saldo van een op te heffen voorziening komt ten gunste van de exploitatie (algemene middelen).

Informatie over voorzieningen

Het verloop van een voorziening wordt – net als bij de reserves - beschreven in de begroting en de jaarstukken.

2.3 Reserves versus voorzieningen (samengevat)

Het verschil tussen een reserve en een voorziening kan als volgt kort schematisch worden aangegeven:

	Reserve	Voorziening
Vorming	bestemming van het resultaat (kanbepaling)	verplicht door het nemen van een last (zal-bepaling)
Besteding	vrij (raadsbesluit)	verplicht
Balanspositie	eigen vermogen	vreemd vermogen

3. Beleid gemeente Zandvoort

In dit hoofdstuk worden de beleidsuitgangspunten geformuleerd die betrekking hebben op de reserves en voorzieningen van de gemeente Zandvoort. Het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen vormt geen op zichzelf staand beleid maar sluit aan op de financiële verordening (ex artikel 212 van de Gemeentewet) en maakt onderdeel uit van het algemeen financieel beleid van de gemeente.

3.1 Hoofdpijnen beleid

De algemene beleidsdoelen met betrekking tot reserves zijn:

Transparantie : door goed inzicht in de reserves en voorzieningen wordt de vrije beleidsruimte beter zichtbaar. Door te streven naar een minimaal aantal reserves, waar nodig voorzien van een plafond, worden zo min mogelijk middelen in hun besteding geblokkeerd. Er blijven meer middelen breed inzetbaar.

Grip : de spelregels zijn erop toegesneden het budgetrecht van de raad maximaal tot zijn recht te laten komen. Dat betekent dat de gemeenteraad bepaalt hoe reserves worden ingezet. Leidend principe voor de beoordeling van benodigde middelen in een reserve of voorziening is de aanwezigheid van een door het bestuur vastgesteld plan dan wel het bestaan van een achterliggende verplichting die qua omvang onzeker is maar wel in te schatten is.

Naast de in het voorgaande hoofdstuk beschreven landelijke wetgeving, is er ruimte voor eigen invulling van gegeven kaders (couleur locale). De gemeente Zandvoort neemt de volgende regels in acht:

- a) De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene reserve en de Egalisatiereserve (zie paragraaf 3.2). De weerstandscapaciteit dient ruim voldoende te zijn om de aanwezige risico's te dekken.
- b) Het reserve- en voorzieningenbeleid van de gemeente Zandvoort is in principe gericht op de volgende zaken:
 - I. Een beperkt aantal met een reële omvang;
 - II. Bestendige gedragslijn voor de efficiënte en effectieve aanwending van de middelen.
- c) Het beleid ten aanzien van reserves is dat alleen de raad hiervan de bestemming kan wijzigen. Vanwege de aard van een voorziening kan de bestemming van een voorziening niet worden gewijzigd. Voor de reserves en voorzieningen zal gelden dat elk jaar de raad de omvang vaststelt bij de programbegroting waarin bij de financiële positie aandacht besteed wordt aan de omvang van de reserves en voorzieningen. Mocht een voorziening gedurende het jaar verplicht moeten worden ingesteld, dan zal deze, vooruitlopend op de goedkeuring van de raad, worden ingesteld. De verantwoording over zo'n voorziening zal plaatsvinden bij een tussenrapportage of bij de jaarrekening.
- d) Aan reserves en voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.
- e) Teneinde een gezonde financiële positie van de gemeente Zandvoort te bereiken c.q. in stand te houden is een structureel en reëel sluitende begroting een voorwaarde en een positief saldo meerjarenraming wenselijk. Een belangrijke eis is dat de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Onttrekkingen uit reserves vallen normaliter onder een incidentele baat, behalve de reserve kapitaallasten. Onder een reëel sluitende begroting wordt daarom verstaan een begroting die sluitend is zonder extra onttrekkingen aan de reserves naast de reguliere/ beleidsmatige onttrekkingen. Onder een positief saldo meerjarenraming wordt verstaan de vier saldi van de

jaarschijven in de meerjarenbegroting bij elkaar opgeteld met minimaal een positief saldo (groter dan 0).

- f) Eventueel tussentijdse winstneming uit grond- en gebouwenexploitaties wordt gestort in de Egalisatiereserve, mits de algemene reserve op peil is.
- g) Het saldo van grond- en gebouwenexploitaties wordt verrekend met de Egalisatiereserve;
- h) Bestemmingsreserves worden zoveel mogelijk samengevoegd tot brede bestemmingsreserves.
- i) Een bestemmingsreserve blijft alleen bestaan als het nut en de noodzaak onomstotelijk vaststaan. Als dat niet zo is, volgt opheffing en wordt het saldo toegevoegd aan de algemene reserve.
- j) Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve wordt minimaal aangegeven: 1. het specifieke doel van de reserve, 2. de voeding van de reserve, 3. de bestedingsraming en grondslag (bv meerjarenplan), 4. de maximale omvang van de reserve 5. de (maximale) looptijd van de reserve.

3.2 Relatie algemene reserve en weerstandsvermogen

Het doel van het hebben van weerstandsvermogen is dat er een buffer aanwezig is om de financiële tegenvallers op te vangen zodra risico's werkelijkheid worden. Kortom: weerstandsvermogen is het vermogen om risico's af te dekken. Hoe groter het weerstandsvermogen, hoe groter, logischerwijs, het vermogen om risico's af te dekken. Het is van belang een balans te bepalen tussen het enerzijds zoveel mogelijk afdekken van risico's en anderzijds niet onnodig publieke middelen vastzetten.

Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd:

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
 - a. de weerstandscapaciteit, zijn de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
 - b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Bij de berekening van het weerstandsvermogen worden de saldi van (1) de algemene reserve en (2) de algemene egalisatiereserve meegerekend. De saldi van de stille reserves¹, de bestemmingsreserves, de post onvoorzien en de onbenutte belastingcapaciteit worden niet meegenomen. De onbenutte belastingcapaciteit werd voorheen wel meegenomen, deze is echter dermate hoog dat de kans gezien het coalitieprogramma 2022-2026 gering is dat de onbenutte belastingcapaciteit wordt ingezet om de risico's te dekken. In het coalitieprogramma is immers opgenomen dat eerst wordt gekeken naar andere mogelijkheden, zoals beleid versoberen.

Deze methode is in vergelijking strenger dan die andere gemeenten aanhouden.

De algemene reserve is het vermogen dat als echt vrij beschikbare achtervang kan worden ingezet.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt periodiek met behulp van een risicosimulatie bepaald. De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit en vormt het weerstandsvermogen.

In schema:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt de volgende waarderingstabel gebruikt:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Groter dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig

1) Stille reserve: reserves waarvan omvang en bestaan niet uit de balans blijken. Voorbeeld: de financiële waarde die de gemeentelijke gebouwen vertegenwoordigt.

Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio wordt bepaald door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door de gekwantificeerde risico's. Let wel, de waardering in deze tabel geeft aan hoe goed het beschikbare weerstandsvermogen de bekende risico's afdekt, maar zegt daarmee niet of het financiële beleid goed is. De keuze voor een ratio is politiek van aard, in die zin dat een hogere ratio betekent dat er minder middelen beschikbaar zijn voor ander beleid. De benodigde weerstandscapaciteit wordt periodiek bepaald.

De ratio weerstandsvermogen dient minimaal ruim voldoende (1,4) te zijn.

Wanneer de ratio hoger is dan de streefwaarde kan de algemene reserve ingezet worden om incidentele uitgaven te dekken.

3.3 Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen

Doordat de gemeente reserves heeft, hoeft er minder te worden geleend. Daardoor is de door de gemeente feitelijk aan derden (banken) te betalen rente lager dan in een situatie dat alle activa met leningen zouden moeten worden gefinancierd.

In verband hiermee kan over de eigen financieringsmiddelen "bespaarde" rente worden berekend. Het is dan vervolgens mogelijk om de bespaarde rente toe te voegen aan de reserves bijvoorbeeld om de koopkracht van de reserve in stand te houden.

De commissie BBV schrijft hierover het volgende:

Dit betekent dan ook dat rente niet automatisch wordt bijgeschreven op reserves, omdat op deze wijze dan een stilzwijgende vergroting van de reserve plaatsvindt, zonder dat getoetst wordt of dat wel nodig is. Hiervoor wordt een expliciet en gemotiveerd besluit verwacht...

Alhoewel in het BBV de mogelijkheid vooralsnog blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet (meer) toe te passen.

Kortom: als nut en noodzaak én noodzakelijke omvang van reserves periodiek integraal worden afgewogen, is er geen reden om rente toe te voegen aan reserves.

Praktijk in Zandvoort is dat er geen rente wordt toegerekend aan reserves. Er is geen reden om het beleid op dit punt te herzien. Wel toerekenen van rente aan reserves creëert een fictieve rentelast en leidt naar het oordeel van de commissie BBV tot het (onnodig) opblazen van de programmalasten en gaat daarmee ten koste van de eenvoud en transparantie.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan (BBV art. 45). Voorzieningen dienen namelijk –zoals in hoofdstuk 2.2 aan de orde is geweest - naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's (niet groter of kleiner). Jaarlijks wordt bij de jaarrekening bij veel voorzieningen (bijvoorbeeld in verband met verwachte verliezen en risico's voor de grondexploitatie) de noodzakelijke hoogte van de voorziening geactualiseerd en indien nodig aangepast. In die situatie is de (rente)toevoeging feitelijk opgenomen (verdisconteerd) in de totale aanpassing van de voorziening. Wanneer voorzieningen tegen contante waarde in de balans van de gemeente worden gewaardeerd, zal jaarlijks een toevoeging aan de voorziening moeten plaatsvinden voor het percentage (discontingsvoet) waartegen de voorziening contant is gemaakt. Deze (rente)toevoeging is een last voor de exploitatie. Deze (rente)last wordt in de begroting geraamd.

4. Effect keuzes in besteding reserves op financiële positie

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt geschetst op welke manier keuzes die gemaakt worden ten aanzien van de reserves invloed kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente. Reserves en voorzieningen beïnvloeden de financiële positie van de gemeente. Met name het begrotingssaldo, het weerstandsvermogen, het bezit (activa) en de schuldpositie wijzigen door het gebruik van reserves en voorzieningen. Om die reden is het van belang dat de betekenis van deze posten helder is. De financiële positie van de gemeente wordt gemeten aan de hand van verschillende kengetallen. De kengetallen die gekoppeld zijn aan de hoogte van de reserves zijn de schuldquote en de solvabiliteitsratio.

4.2.1 Netto schuldquote, impact en verloop

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen, waaronder dus de reserves. Ook geeft de schuldquote een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Het verloop van de netto schuldquote over de komende jaren is als volgt:

Kengetallen (afgerond in hele %)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	54%	60%	72%	91%

Doordat de schulden de komende jaren in omvang toenemen (op basis van de Programmabegroting 2023 van € 35 miljoen in 2023 naar € 65 miljoen in 2027) en de reservepositie afneemt (op basis van de Programmabegroting 2023 van € 30 miljoen in 2023 naar € 28 miljoen in 2027) verslechtert de netto schuldquote.

4.2.2 Solvabiliteitsratio, impact en verloop

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Het verloop van de solvabiliteitsratio over de komende jaren is als volgt:

Kengetallen (afgerond in hele %)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Solvabiliteitsratio	37%	36%	33%	29%

Ook bij de solvabiliteitsratio is de komende jaren een verslechtering te zien.

5. Overzicht reserves

Hieronder een meer jarig overzicht van de reserves zoals die bestaan in Zandvoort.

De cijfers zijn gebaseerd op de concept Jaarrekening 2022 om een zo actueel mogelijk beeld weer te geven.

Reserve	Stand per 31-12-2021	Toevoeging 2022*	Onttrekking 2022*	Stand per 31-12-2022*	Mutaties Nota R&V	Stand
Algemene Reserves:						
Algemene Reserve	6.000	6.175	6.175	6.000	3.978	9.978
Totaal Algemene Reserves	6.000	6.175	6.175	6.000	3.978	9.978
Egalisatiereserve					4.000	4.000
Bestemmingsreserves :						
Reserve Budgetoverheveling					1.627	1.627
Reserve Wonen					1.600	1.600
Bestemmingsreserve LDC	203			203	-203	0
Reserve Outplacement wethouders	47	5		52	-52	0
Reserve Wachtgeld bestuurders	346			346	-346	0
Reserve SIA Strategische Investerings Agenda	6.124	5.513	1.037	10.600	-7.200	3.400
Reserve Kapitaallasten	6.381	1.675	143	7.913		7.913
Reserve Compensatie dividend Eneco	2.376		264	2.112	-2.112	0
Reserve Coronafonds	7.265	193	6.166	1.292	-1.292	0
Reserve Duurzaamheidsfonds	5.346	171	1.550	3.967		3.967

Reserve Uitvoering regelingen SD	0	48		48		48
Totaal Bestemmingsreserves	28.088	7.605	9.160	26.533	-3.978	22.555
Resultaatbestemmingsreserve:						0
Gerealiseerd resultaat vorig boekjaar	602	-602		0		0
Gerealiseerd resultaat huidig boekjaar		5.959		5.959		5.959
Totaal Resultaat na bestemming	602	5.357	0	5.959	0	5.959
Totaal Reserves	34.690	19.137	15.335	38.492	0	38.492

De algemene reserve wordt aangevuld met de opgeheven reserves Outplacement wethouders, Wachtgeld bestuurders en Compensatie dividend Eneco. Daarnaast wordt een restant van het Coronafonds toegevoegd (€ 757.000) en het restant van de reserve SIA (€ 711.000) in verband met het bereiken van het plafond van de Egalisatiereserve.

De egalisatiereserve wordt gevuld met het vrij beschikbare gedeelte van de reserve SIA tot het maximum van € 4 miljoen.

De reserve Budgetoverheveling wordt gevoed met de reserve Coronafonds (voor de reeds beschikbaar gestelde middelen in 2023 en 2024 (€ 535.000), de reserve SIA voor F1 (€685.000) en advies geschillencommissie (€ 204.000) en de bestemmingsreserve LDC.

Bij het jaarverslag inclusief jaarrekening 2022 worden voorstellen gedaan voor resultaatbestemming.

5.1 Toelichting reserves

5.1.1 Algemene reserve

Naam van de reserve	Algemene reserve
Programma	7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	De Algemene reserve is een buffer om grote risico's op te vangen. Deze kan worden aangesproken indien risico's niet gedekt kunnen worden uit de Egalisatiereserve. Daarmee is Algemene reserve de belangrijkste pijler van de weerstandscapaciteit. Daarnaast is de algemene reserve belangrijk voor de financiering met eigen middelen. De middelen in de algemene reserve hebben namelijk geen bestedingsdoel en zijn daardoor een vast bestanddeel van de financieringsmix, waardoor minder geleend hoeft te worden. Door de hoogte van de algemene reserve aan te passen kan tevens gestuurd worden op de solvabiliteitsratio en de schuldquote.
Functie	Bufferfunctie en financieringsfunctie
Budgethouder	Concerncontroller Zandvoort
Voeding/ dotatie	Vanuit de Egalisatiereserve indien daar bij het einde van het jaar het maximum is bereikt of vanuit de exploitatie. Ook andere reserves kunnen bijdragen aan de Algemene reserves (bij het opheffen van reserves of als het maximum van een reserve is bereikt). Alle voor- en nadelen die niet specifiek anders bestemd zijn, evenals het saldo van de jaarrekening lopen via de Egalisatiereserve
Besteding/ onttrekking	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	Toereikend voor weerstandsratio van minimaal 1,4 (ruim voldoende) samen met de Egalisatiereserve.
Omvang 31-12-2022	€ 6.000.000
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.

Bijzonderheden	n.v.t.
----------------	--------

5.1.2 Bestemmingsreserves

Naam van de reserve	Egalisatiereserve (NIEUW)
Programma	7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	De Egalisatiereserve kan door de raad worden ingezet om voor- en nadelen die gedurende het jaar ontstaan op te vangen, en om het jaarrekeningresultaat aan toe te voegen of te onttrekken. Ook saldi van grondexploitatie of opbrengsten van verkoop van gronden lopen via deze reserve. Verder kan de Egalisatiereserve eventueel ingezet worden als incidentele dekkingsmiddel om bijvoorbeeld nieuwe projecten te kunnen starten of te realiseren. Indien besloten wordt om een gedeelte van de Egalisatiereserve in te zetten voor een bepaald doel, wordt het bedrag uit de Egalisatiereserve gehaald en toegevoegd aan een specifieke reserve en/of verwerkt in de exploitatie. Dit beperkt de schommelingen in de Algemene reserve en biedt duidelijkheid in de ruimte (in de Egalisatiereserve). Daarnaast maakt deze reserve samen met de Algemene reserve deel uit van de weerstandscapaciteit.
Functie	Egalisatiefunctie
Budgethouder	Concerncontroller Zandvoort
Voeding/ dotatie	Alle voor- en nadelen die niet specifiek anders bestemd zijn, evenals het saldo van de jaarrekening lopen via de egalisatiereserve
Besteding/ onttrekking	n.v.t.
Maximale omvang	€ 4.000.000 eind van het jaar
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 0

Naam van de reserve	Reserve Budgetoverheveling (NIEUW)
Programma	7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	Deze reserve wordt ingezet voor budgetten die over meerdere jaren lopen. Een voorbeeld hiervan zijn de budgetoverhevelingen, maar ook bijvoorbeeld posten zoals het Coronafonds, waarbij beschikbare middelen over meerdere jaren worden ingezet. Het betreffen incidenteel beschikbaar gestelde middelen die over meerdere jaren kunnen worden ingezet.
Functie	Egalisatiefunctie
Budgethouder	Concerncontroller Zandvoort
Voeding/ dotatie	Niet bestede gelden of incidentele middelen worden via raadsbesluit bij planning en control documenten overgeheveld / beschikbaar gesteld.
Besteding/ onttrekking	Bedragen die in jaar t-1 worden gedoteerd worden in jaar t (of t+n) onttrokken en toegevoegd aan het exploitatiebudget waar zij betrekking op hebben.
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 0
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.
Bijzonderheden	-

Naam van de reserve	Reserve Uitvoering regelingen sociaal domein
Programma	Programma's 1, 2 en 3 Sociaal domein
Doel van de reserve	Middelen vanuit het Rijk voor het sociaal domein, zonder terugbetalingsverplichting, in te kunnen zetten voor de werkzaamheden waarvoor ze bedoeld zijn.

Functie	Financieringsfunctie
Budgethouder	Afdelingshoofd Schulden, Minima en Sociale Recherche
Voeding/ dotatie	Middelen vanuit het Rijk
Besteding/ onttrekking	Op dit moment wordt de reserve enkel ingezet voor uitvoering van de werkzaamheden met betrekking tot de kindertoeslagen-affaire (de reserve is gevoed met de betreffende beschikbaar gestelde middelen), de verwachte looptijd is van 2021-2024.
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 48.000
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.
Bijzonderheden	-

Naam van de reserve	Strategische Investerings Agenda (SIA)
Programma	7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	Ter dekking van projecten die passen binnen de ambities van Zandvoort die vastgelegd zijn in de structuurvisie "Zandvoort Parel aan de Zee +". Met deze reserve kunnen ook incidentele uitgaven worden gedaan om een extra impuls te geven en om andere partners zoals de provincie, het Rijk, Europa en hoogheem-raadschap te inspireren om mee te doen.
Functie	Bestedingsfunctie
Budgethouder	Concerncontroller Zandvoort
Voeding/ dotatie	Door de raad besloten bedragen in eerste instantie vanuit de Egalisatiereserve.
Besteding/ onttrekking	De reserve wordt o.a. ingezet voor de ontwikkeling van de boulevard (claim).
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 10.600.000
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.
Bijzonderheden	-

Naam van de reserve	Wonen
Programma	4. Ruimtelijke ontwikkeling, toerisme en economie
Doel van de reserve	Voor het mogelijk maken van (sociale) woningbouw
Functie	Bestedingsfunctie
Budgethouder	Afdelingshoofd Economie, duurzaamheid, cultuur en wonen
Voeding/ dotatie	Door de raad besloten bedragen vanuit de reserve SIA in te zetten als dekking voor het realiseren van (sociale) woningbouw en de bedragen van derden vanuit de compensatieregeling sociale huurwoningen bij kleine projecten.
Besteding/ onttrekking	De reserve wordt ingezet voor het realiseren van (sociale) woningbouw
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 0
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.
Bijzonderheden	Nota Actualisatie spelregels voor nieuwbouw en vaststellen compensatieregeling (2023/57003) in de raadsvergadering van 21 maart 2023

Naam van de reserve	Kapitaallasten
Programma	7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	Het (deels) afdekken van kapitaallasten van investeringen met eigen middelen
Functie	Financieringsfunctie
Budgethouder	Concerncontroller Zandvoort
Voeding/ dotatie	Bedragen vanuit andere reserves waarvan door de raad is besloten deze in te zetten als dekking voor investeringen (verplicht te activeren kosten) of door de raad besloten dotaties vanuit de algemene middelen.
Besteding/ onttrekking	De reserve wordt besteed aan kapitaallasten (afschrijvingslasten) van investeringen. De bestedingen vloeien voort uit de reguliere afschrijving van de investeringen waarvoor deze reserve wordt ingezet.
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 7.913.000
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.
Bijzonderheden	Het moment van voeding is in principe op het moment dat krediet wordt verleend voor een investering die (deels) vanuit een reserve wordt gedekt.

Naam van de reserve	Duurzaamheidsfonds
Programma	4. Ruimtelijke ontwikkeling, toerisme en economie
Doel van de reserve	Zandvoort versneld te verduurzamen. Het duurzaamheidsfonds dient als dekking om de thema's uit het beleidsplan duurzaamheid te stimuleren.
Functie	Bestedingsfunctie
Budgethouder	Afdelingshoofd Economie, cultuur, duurzaamheid en wonen
Voeding/ dotatie	In de reserve zijn middelen gestort uit de verkoop van de aandelen Eneco
Besteding/ onttrekking	
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang 31-12-2022	€ 3.967.000
Maximale duur/ datum opheffen	n.v.t.
Bijzonderheden	-

6. Overzicht voorzieningen

Zowel in de begroting als in de jaarstukken is een opsomming van de voorzieningen vermeld, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen. In de jaarrekening is aangegeven waar de voorziening voor is bedoeld. Hieronder volgt een overzicht van de in Zandvoort bestaande voorzieningen.

De voorzieningen Dubieuze (belasting)debiteuren en de voorziening Grondexploitatie zijn niet meegenomen in dit hoofdstuk. Deze voorzieningen hebben een andere plek op de balans, ze vallen niet onder het vreemd vermogen maar onder de vlottende activa als correctie op het debiteurensaldo (overige vorderingen) of als correctie op het saldo grondexploitatie (onderhandse werken).

Hieronder is een meerjarig overzicht van de voorzieningen opgenomen. De cijfers zijn gebaseerd op de concept Jaarrekening 2022 om een zo actueel mogelijk beeld weer te geven.

Voorzieningen	Stand 31-12-2021	Toevoeging	Aanwendingen	Vrijval	Stand 31-12-2022

Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen					
Pensioen bestuurders	619	972	53		1.538
Wachtgeld bestuurders	0	59	16		43
Totaal verplichtingen en risico's	619	1.031	69	0	1.581
Voorzieningen voor egalisatie van lasten					
Onderhoud gebouwen	203	307	394		116
Totaal egalisatie van lasten	203	307	394	0	116
Voorzieningen niet bestede middelen van derden					
Egalisatie Rioolheffingen	2.352	107			2.459
Onderhoudsbijdrage begraafplaats	469	95		66	499
Egalisatie Reinigingsheffingen	391			185	206
Totaal voorzieningen niet bestede middelen van derden	3.212	203	0	251	3.164
Totaal Voorzieningen	4.034	1.540	463	251	4.86

6.1 Toelichting voorzieningen

Naam van de voorziening	Pensioen bestuurders
Doel van de voorziening	Dekt de pensioenrechten van (voormalige) bestuurders.
Motivatie	Verplicht
Voeding / dotatie	Jaarlijkse stortingen uit de exploitatie
Omvang 31-12-2022	€1.538.000
Bijzonderheden	Het betreft de pensioenvoorziening voor (voormalige) bestuurders.

Naam van de voorziening	Wachtgeld bestuurders
Doel van de voorziening	Verplichtingen voortvloeiend uit wachtgeldregelingen.
Motivatie	Verplichte voorziening op basis van regelgeving BBV (artikel 44).
Voeding / dotatie	
Omvang 31-12-2022	€ 43.000
Bijzonderheden	-

Naam van de voorziening	Onderhoud gebouwen
Doel van de voorziening	Schommelingen op te vangen die verband houden met de kosten van het groot onderhoud van gemeentelijke gebouwen, met de uitzondering van openbare toiletten, garages en onderwijs.
Motivatie	Aan de voorziening ligt een beheerplan groot onderhoud ten grondslag.
Voeding/ dotatie	Uit de exploitatie
Omvang 31-12-2022	€ 116.000
Bijzonderheden	Het onderhoudsplan bestrijkt een periode van 15 jaar.

Naam van de voorziening	Egalisatie rioolheffingen
Doel van de voorziening	Het egaliseren van een ongelijkmatig kostenpatroon over meerdere jaren.

Motivatie	Het betreft budget dat bestaat uit middelen van derden dat specifiek besteed moet worden
Voeding / dotatie	Inkomsten op product openbare ruimte ondergronds minus: <ul style="list-style-type: none"> - de kosten op product openbare ruimte ondergronds - 20% van kosten reiniging (aandeel kosten straatvegen) - kwijtscheldingen met betrekking tot rioolheffing - opslag overhead op basis van uren op het product Rioolbeheer - kosten heffing en invordering - toerekening van de BTW-lasten - gedeelde inkomsten wegens oninbaarheid
Omvang 31-12-2022	€ 2.459.000
Bijzonderheden	De gekozen systematiek is gebaseerd op een 100% kostendekkend tarief rioolheffing

Naam van de voorziening	Egalisatie afvalstoffenheffing (nieuwe naam)
Doel van de voorziening	Het egaliseren van een ongelijkmatig kostenpatroon over meerdere jaren
Motivatie	Het betreft budget dat bestaat uit middelen van derden dat specifiek besteed moet worden
Voeding / dotatie	Inkomsten op product afvalinzameling minus: <ul style="list-style-type: none"> - de kosten op product afvalinzameling - kwijtscheldingen met betrekking tot de afvalstoffenheffingen - opslag overhead op basis van uren op het product afvalinzameling - kosten heffing, invordering en afdoening van bezwaar- en beroepschriften - toerekening van de BTW-lasten - gedeelde inkomsten wegens oninbaarheid
Omvang 31-12-2022	€ 206.000
Bijzonderheden	De gekozen systematiek is gebaseerd op een 100% kostendekkend tarief Afvalstoffenheffing

Naam van de voorziening	Onderhoudsbijdrage begraafplaats
Doel van de voorziening	De voorziening is ingesteld voor verplichtingen ten aanzien van vooruit ontvangen afkoopsommen voor onderhoud en huur van graven.
Motivatie	Verordening Begraafrechten
Voeding / dotatie	De voeding bestaat uit vooruit ontvangen afkoopsommen voor onderhoud en huur van graven.
Omvang 31-12-2022	€ 499.000
Bijzonderheden	-